

■ *Paraules que surten als exercicis escrits*

amb, balena, banc -s, bandera, barba, barca, barrera, barres, barba, bastó, bata, berenar, Bernat, beu -en, boca, bomber -s, bosc, bota/es, botó, botons, bou, disbarats, sabata -es, sabater, sabó, troben

abric, blanc/a, blau, branca, broma, bruta, cabra, obert, poble, pobre, sobre, timbre

■ *Altres paraules amb les lletres anteriors + b que es poden treballar*

arribar, autobús, banc, bar, barri, bàsquet, bé, beee (crit del xot), bebè, bec, bena, Bep (Menorca), Bet, beu, beure, biberó, bleda, bo, boa, bombona, bona, bup-bup!, busca, bústia, butà, carbó, herba, roba, tambor

abril, brama, broma, bromista, brou, cabridet, cabrit, cobra, octubre, sembrar, setembre, sobrar

■ *Aspectes fonètics*

Amb la lletra **b** representam el fonema /b/, que és bilabial, oclusiu i sonor. Sembla molt al fonema /p/, del qual només es diferencia per la sonoritat.

En dir [b]:

- ajuntam els llavis;
- fem una petita explosió;
- fem un renouet que notarem si ens posam els dits a la gargamella i ens tapam el nas;
- necessitam ajuntar-lo amb altres sons perquè soni amb claredat.

Convé que el mestre diferenciï clarament /b/ de /v/ i que vagi guiant els infants en la diferenciació dels dos fonemes. Vegeu els aspectes fonètics de la **v**.

Proposam anomenar aquesta lletra «la lletra de *bota*».

■ *Aspectes ortogràfics*

És molt freqüent que els infants escriguin amb **b** paraules que s'escriuen amb **v**. Per això convé fer èmfasi en les diferències fonètiques entre els dos sons. Però com sempre, quan l'infant escriu de forma autònoma en aquest primer

nivell, no corregirem gaire. Per memòria visual i per consciència fonològica aniran assolint l'ortografia.

■ *La grafia*

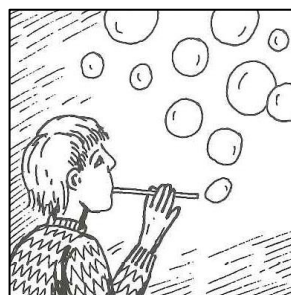
Minúscula: sembla molt a la *ela*, però quan quasi arriba al final, fa una petita volta, com si l'anàs a agafar per la cintura i continua per a «donar la mà» a la lletra següent.

Majúscula: primer, el traç vertical de dalt a baix i tornam al punt inicial per a dibuixar un 3.

■ *Activitat clau: Fer bombolles de sabó*

Cadascú tindrà una canyeta i un tassellet de plàstic que omplirem amb la mescla següent:

- 1 part de detergent líquid
- 2 parts d'aigua
- 1 cullerada de glicerina per cada mig litre

■ *Exemples de frases per a llegir*

En Bernat toca es tambor.

Na Bet té un abric blanc i blau.

Es bebè pren biberó.

■ *Locucions*

- Passar l'arada davant els **bous** (precipitar-se).
- No guanyar per a **sabates** (haver de caminar molt).
- Anar a les **bones**.
- No dir aquesta **boca** és meva (no dir res d'allò que s'havia de dir).
- Badar un pam de **boca**.
- Nedar i guardar la **roba**.
- Fer més nosa que una **busca** dins un ull.
- **Blanc** com la neu, o blanc com un glop de llet.
- De vint-i-un **botó** (molt ben vestit).

■ Refranys

- Val més poc i **bo** que molt i dolent.
- Qui **bé** fa, bé trobarà.
- D'abril, cada gota val per mil.

■ Endevinalles

- Quina és la primera cosa que fa un bou enmig del camp quan surt el sol? (**ombra**)
- Una caseteta, plena de rabassetes, que no són verdes ni són seques. (la **boca** i les dents)
- Em diuen que sóc bo i sa i ningú no em vol menjar.

(el **sabó**)

- Dues germanetes, molt igualetes, que quan són velles obren sa boqueta.

(les **sabates**)

■ Cançons

Na Bel des Molinar

(Cançó popular)

Na Bel, na Bel, na Bel des Molinar
carbó, carbó, carbó va anar a comprar.
Li diu, li diu que ja no hi tornarà
perquè es «pillo carbonero» la volia mascarar.

The image shows three staves of musical notation in 2/4 time. The first staff contains the melody for the first line of lyrics: 'Na Bel, na Bel, na Bel d'es Mo-li- nar car- bó, car-'. The second staff continues the melody for the second line: 'bó. car- bó vaa-nara com- prar. Li diu, li diu que ja nohi tor-na-'. The third staff continues the melody for the third line: 'rà per- quèes pi- llo "car- bo- ne- ro" la vo- li- a mas- ca- rar.' The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllable placement.

(Cançons i jocs populars de Mallorca. Centre d'estudis de l'esplai)

El meu poble

(Lletra de F. Bofill, A. Puig i F. Serrat.
Música d'Ireneu Segarra)

El meu poble té una plaça
plena d'arbres i de sol.
S'hi passeja el senyor alcalde
i també tothom que ho vol.

El meu poble té una escola,
una ermita i un mercat,
tot de cases rialleres
amb flors blanques al terrat.

El meu po- ble téu- na pla- ça ple- na d'ar- bres i de sol.

S'hi pas- se- jael se- nyoral cal- de i tam- bé tot- hom que vol

(Juguem cantant 1. Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

■ Poesies

Bona nit, fadrins i nines,
per anit no cantam més.
Sa flauteta ja no sona
i es tamboret no en vol més.

Balena

Si se't menja una balena
no et morissis pas de por:
quan tindrà la panxa plena,
sortiràs pel sortidor!

Ricard Bonmatí (*Estimades feres*)

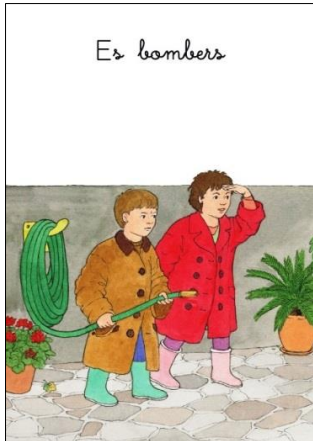
■ Embarbussament

- Bóta, picota, picotí de bóta.
Qui no dirà bóta, picota, picotí de bóta,
no beurà el vi de la bóta.

■ Contes per a explicar

- «En Pere beneit». *Rondaies mallorquines*. Tom IX, Editorial Moll.

■ Contes per a llegir tots sols

Es bombers

Llibre desè de la col·lecció *Ansa per ansa*.

Autora: Elisabet Abeyà Lafontana

Il·lustracions: Aina Bonner Eisenberg i Flavia

Constanza Gargiulo Rosa

Edició: INSTITUCIÓ FRANCESC DE BORJA MOLL

■ Joc

- **Joc de les sabates**

Un jugador surt a fora de l'aula. Els altres es posen darrere una cortina o davall una flassada de manera que només mostrin les sabates. El jugador que ha sortit torna a entrar i ha d'endevinar qui és cadascú per les sabates.

Exemples de frases per al dictat:

Un autobús blanc i blau. Una boa i una cobra. Un nin bota amb una corda.